

Telegraful Român.

Apare Marți, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se inapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.,
rândul cu litere garmond.

Cuvântarea

Inalt Preasfințitului Domn Arhiepiscop și Mitropolit IOAN MEȚIANU, rostită a 2-a zi de Rusalii din anul curent 1914, în biserica catedrală din Sibiu, din prilejul întrunirii congresului Uniunii Femeilor Române din Ungaria.*

În numele Tatălui și al Fiului și al sfântului Duh. Amin.

Fiți desăvârșit precum este și Tatăl vostru cel din Ceriu. (Matei, 5. 48).

Dacă ne-am întrunit și astăzi, în număr așa mare și frumos, aici în casa lui Dumnezeu, iubiților mei fii sufletești, am făcut aceasta, pentruca, pre lângă serbarea pogoririi Duhului sfânt, preste sfinții Apostoli ai Domnului, ca să-i învețe și să-i lumineze, cum să creștinească, să învețe și să lumineze și ei popoarele, noi mai serbăm și înființarea unui nou așezământ de cultură religioasă-morală, serbăm înființarea primului congres al Uniunii Femeilor Române din Ungaria, întrunit de astă dată aici, ca să consulte și să combine cărările și mijloacele la răspândirea luminii și a culturii religioase-morale, în măsură tot mai mare, în toate părțile poporului nostru, pentruca cu ajutorul acelei luminii și culturii să se apropie tot mai mult de desăvârșirea, sau perfecțiunea indicată de Domnul nostru Isus Cristos, prin sfințele sale cuvinte, «*fiți desăvârșit precum este și Tatăl vostru cel din Ceriu*», și apoi cu ajutorul desăvârșirii să se poată împărtăși și poporul nostru, în măsură mai mare, de bunurile pământești și de darurile cerești hărăzite oamenilor de bunul Dumnezeu.

Dacă vom considera, iubiților, că prea bunul Dumnezeu a făcut lumea aceasta mare și frumoasă numai pentru oameni, iar pe oameni de cele mai alese ființe ale sale, ca să o stăpânească, precum însuși zise la facere: *Creșteți și vă înmulțiți și stăpâniți pământul*; dacă vom considera, că însuși Domnul nostru Isus Cristos, venit din Ceriu pre pământ, pentru mântuirea noastră de osânda păcatului, nu s'a îndestulat numai cu îndeplinirea opului celui mare al mântuirii noastre, ci s'a mai făcut și învățător și luminător al popoarelor; și în fine, dacă vom mai considera, că după înălțarea la Ceriu a încredințat sfinților săi Apostoli acea sfântă misiune, poruncindu-le, ca *mergând să învețe toate popoarele*, iar pentruca Apostolii să-și poată împlini cu bun succes acea misiune sfântă, le-a mai trimis din Ceriu într'ajutor și pre prea sfântul Duh: zic, dacă vom considera și numai acestea, atunci ne vom convinge, iubiților, că și însuși Dumnezeu a legat și a condiționat stăpânirea și folosirea bunurilor pământești și a darurilor cerești dela tot mai multa

lumină și cultură religioasă-morală a oamenilor.

Aceasta ni-o mai spune și înțeleptul Solomon prin prețioasele sale cuvinte, zicând: *Fericit e omul carele a aflat înțelepciunea și a cunoscut știința, că mai bune sunt acestea decât vistierile aurului și ale argintului, și mai scumpe decât pietrele cele de mult preț, lungimea zilelor vieții sunt în dreapta lor, iar în stânga bogăție și mărire*. (Psl. 33. 13).

Aceasta ni-o mai arată și experiența noastră de toate zilele. Căci de vom cerceta chiar și numai în jurul nostru, cari dintre oameni sunt mai miluiți de Dumnezeu, mai văzuți, mai stimați și mai bine situați și materialicește, cari oameni sunt în stare a sprijini bisericele, școalele, spitalele, azilele de orfani și săraci, și a face și alte fapte bune, prin cari pot ajunge și fericirea cea veșnică, și vom afla, de regulă, pre cei mai luminați și mai culti.

De vom cerceta iarăși și din contră, cari oameni sunt mai puțin văzuți, mai desconsiderați, mai năcăjiți, mai lipsiți, neputând ajuta biserici, școale, spitale, azile, și neputând face nici alte fapte bune și pentru veșnica lor fericire, vom afla, de regulă, pre cei fără învățătură și cultură, pre cei mai puțin luminați.

Iată pentruce toate popoarele mai înaintate se întrec într-o se lumină și cultivă tot mai mult, nu numai prin bisericele lor pompoase și prin școalele lor înfloritoare, dar și prin felurite însoțiri și reuniuni de bărbați și de femei, cu scopuri religioase, culturale, filantropice și economice.

Iată pentruce vedem, nu numai în toate orașele, dar și în toate satele compatrioților noștri de altă limbă și religie, reuniuni de bărbați, sub conducerea preoților lor, reuniuni de femei, sub conducerea preoteselor, sau a altor femei distinse, reuniuni de feciori, sub conducerea învățătorilor, reuniuni de fete, sub conducerea învățătoarelor.

Noi, Românii, din cauza vitregității timpurilor, rămânând mai înăpoia celorlalți compatrioți, numai acum mai de curând am ajuns a înființa, ici-colea, câte o asemenea reuniune modestă de femei, pentru a conlucra și a-cestea la înaintarea noastră.

Dorind acele reuniuni ale noastre a lucra, nu numai fiecare în cercul său restrâns, dar și toate împreună, în anul trecut s'au întrunit într'un congres numit: *congresul Uniunii Femeilor Române din Ungaria*, în scopul de a desvolda și cultivă simțul religios, pentru a se putea conserva cu sfințenie legea, limba și datinile strămoșești, apoi de a îngriji de buna creștere a fetițelor poporului nostru, în Duh bisericesc, național și patriotic, răspândind astfel lumina și cultura religioasă-morală, în toate straturile poporului nostru.

Pentru a cunoaște cât mai bine binecuvântatele roade ale luminii și culturii, voi pune în fața lor tristește urmări ale lipsei de cultură, arătându-vă, iubiților, că din asemenea lipsă de cultură noi Românii din aceste părți nu

avem latifundii, pământuri extinse, nu avem moșii nemeșești sau boerești, nu avem orașe înfloritoare, nu avem biserici pompoase și școli înfloritoare, nu avem comerț și industrie, precum le au toate acestea ceilalți compatrioți ai noștri. Avem însă și noi o moșie modestă, durere, cam slab cultivată, care totuși susține vre-o 3000 biserici și tot atâtea școale, ne susține pre noi, Arhieriile române, susține vre-o 3000 de preoți și tot atâtea învățători, apoi un număr însemnat de intelectuali, comercianți și industriași, — iar acea moșie este iubitul nostru popor, înapoiat din cauza vitregității timpurilor.

Dacă ar fi și aceasta moșie a noastră, adecă poporul nostru, așa de luminat și cultivat cum sunt compatrioții noștri, desigur am avea și noi pământuri mai estinse, am avea și noi orașe înfloritoare, am avea și noi biserici mai pompoase și școli mai înfloritoare, am avea și noi comerț și industrie mai mare, și prin acestea o viață mai tictivă și o poziție mai onorifică între ceilalți compatrioți ai noștri, aici pe pământ, și ne-am învrednici și de fericirea cerească, în viața cea veșnică.

Deci pentru a ajunge și noi la acea stare și poziție favorabilă la care au ajuns și ceilalți compatrioți ai noștri, avem și noi, și mai ales poporul nostru, neapărată lipsă de tot mai multă lumină și cultură. Dupăce însă experiența ni-a arătat, că noi, cei chemați, pe lângă toate silințele noastre, fără de alte ajutoare nu putem înzestra poporul cu cultura, așa de întetât pretinsă de spiritul timpului: nu ne rămâne decât să urmăm și noi exemplul compatrioților noștri, să recurgem și noi la valorosul ajutor al femeilor noastre, și mai ales al celor mai culte, precum recurgem și compatrioții noștri la ajutorul femeilor lor, și atunci ne vom apropia mai sigur și mai curând de scopul ce-l urmăm.

Fiind aceasta la noi Românii un lucru nou și încă nepracticat, și așa presimțind eu, că vor fi și unii cari s'ar îndoi în puterea de lucru a femeilor la asemenea întreprinderi, pentru a delătura îndoiala aceloră, în cele următoare voi aminti câteva exemple despre frumoasele rezultate, produse în timpul mai nou de înțelepciunea, însuflețirea și energia femeilor române, pe terenul religios, cultural, filantropic și economic.

Abia de vreo trei ani s'a înființat și în România societatea ortodoxă națională a femeilor române, pentru scopuri religioase, culturale și filantropice, societate, care, în scurtul timp numai de vre-o 3 ani a produs astfel de rezultate uimitoare și mărețe, pe cari, cei chemați, fără ajutorul femeilor, poate nici în 30 de ani nu le-ar fi putut produce. Rezultate, cari vor forma o epocă strălucită în istoria culturii neamului nostru și vor eterniza memoria binecuvântată a doamnelor din societate.

Știu, că mulți dintre voi, iubiților, vor cugetă, că altele sunt referințele

și împrejurările în România, și altele aici, la noi. De aceea voi aminti câteva exemple și de aici, dela noi, și adecă: noi, Arhierii române de aici, de mai multe-ori ne-am ridicat cuvântul întru combaterea și condamnarea luxului, dar durere, fără rezultat, căci acel rău tot mai mult s'a lățit, nu numai la femeile din societatea mai înaltă, cari mai au puțină de a-l susține, dar el s'a extins și la țărancele dela sate, ba și la servitoare, cari neavând puțină de a-l susține, trage după sine, la unii neînțelegeri în familii, iar la alții ruină materială și demoralizare. Dacă însă ar voi femeile a combate luxul, și dacă spre exemplu, cutare reuniune, chiar și dintr'un sat, în adunarea sa ar lua hotărârea, ca toate membrele acelei reuniuni să poarte îmbrăcăminte mai simplă și mai modestă, atunci luxul ar dispărea din acel sat, căci și celelalte, cari n'ar fi membre, s'ar jenă să se îmbrace mai scump decât membrele, și iată cum femeile ar putea face ceace n'am putut face noi, Arhierii.

Un al doilea exemplu despre vrednicia și influința femeilor este, că lansându-se în România ideea înființării unei biserici române în Ierusalim prin oferte benevole, și fiind și eu invitat a întreprinde o colectă pentru acea biserică, n'am avut curajul a o întreprinde, temându-mă, că publicul nostru de aici, și altcum molestă cu diferite sarcini și colecte pentru trebuințele sale, va obiectiona, că dacă cei din România voesc, dâșii ușor pot face, nu o biserică, ci și mai multe, și fără de ajutorul nostru. O domnișoară din societatea mai înaltă de aici însă, mai curajoasă decât mine, a întreprins însași acea colectă, și în timp de vreo patru săptămâni a adunat până la o mie de coroane. Iată că o femeie a făcut, ceace eu n'am putut face.

Un al treilea exemplu este, că deși noi, Arhierii, mai de multeori am recomandat intelectualilor și fruntașilor noștri a cerceta mai regulat sfânta biserică și a se împărtăși cu darurile ei, totuși puțini ne-au ascultat. Dacă însă ar face-o aceasta femeile, și dacă o vor cere aceasta soțiile dela soții lor, atunci desigur vor fi ascultate, mai ales dacă le vor spune, că prin mai regulata cercetare a bisericii premerg cu bun exemplu și fiilor lor, cari crescându-se în duh bisericesc, vor deveni bărbați vrednici, folositori bisericii, neamului și patriei, vor păstra cu pietate numele cel bun al familiei, și nu vor risipi cu ușurință moștenirea părintească, cum fac aceasta fiii cei rău crescuți. Iată, iubiților, că și în asemenea cazuri influința femeilor este mai mare chiar și decât a Arhierilor.

Va fi bine și în aceasta privință să luăm exemplu dela ceilalți compatrioți, cari începând dela cea mai înaltă aristocrație, până și la Ovrei, pun cel mai mare pond și pe cercetarea bisericii, și pe creșterea religioasă a fiilor lor, care apoi îi și ajută la înaintare pe toate terenele, cum și la susținerea nimbului familiei

* La dorința exprimată din mai multe părți, publicăm vorbirea pe care a rostit-o Excelența Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul nostru Ioan în catedrală, cu ocaziunea întrunirii congresului «Uniunii Femeilor Române», vorbire, care a fost scoasă și în broșură și trimisă tuturor preoților noștri din arhidieceză, pentru a se conforma sfaturilor și îndemnilor cuprinse în ea. Redacțiunea.

